

Mededeelingen.

MERKWAARDIGE WORTELVORMING BIJ EEN EIK

door

LEONARD A. SPRINGER.

Onder deze titel doet de heer G. Bleeker de mededeeling, dat hij een eik ontdekt heeft, die in den molm van het rottende kernhout wortels gemaakt heeft. Dit is geen zeldzaamheid en komt meermaal voor. Die ontdekking is herhaaldelijk het onderwerp van allerlei beschouwingen geweest. In het midden van de 19e eeuw, omstreeks 1850, beschreef Prof. Harting in het Album der Natuur 1853, blz. 145 den Wonderboom in den Haarlemmer Hout. Later heeft de bekende natuurhistoricus F. W. van Eeden nogmaals op dien boom gewezen. Wat was het wonderlijke aan dien boom? Dat hij volgens Prof. Harting *luchtwortels* in den hollen stam had gemaakt. Zijn hooggel. was in de war.

Het was hetzelfde geval. Het kernhout was verrot en tot humus vergaan. Uit de jongere houtlagen hadden zich wortels gevormd, die tot den bodem waren doorgedrongen. Zij waren een vinger dik. Toen aan een zijde de schors opengevallen en losgeraakt was, is de rest van den molm er uit gevallen en hingen de wortels nog in den hollen stam. Daarom noemde Prof. Harting het luchtwortels, die een geheel andere oorzaak van ontstaan hebben.

Dergelijke inwendige wortels in hol wordende stammen zijn geen zeldzaamheden en zoo vond ik eenige jaren geleden — ± 1893 — een dergelijken *wonderboom* (!) op het St. Janskerkhof te Utrecht. Ook later vonden de deelnemers aan een dendrologische excursie (het is mij ontgaan waar en wanneer) een paar van dergelijke boomen. Meestal blijft het verborgen totdat de schors afvalt en deze wortelvorming aan 't licht komt. Er wordt dikwijls niet op gelet.

CRISISMAATREGELEN, DIE VERBAND HOUDEN MET DEN BOSCHBOUW.

Prijzenbeschikking 15 September 1940.

Departement van Handel,
Nijverheid en Scheepvaart.
14 September 1940.
No. 44335 N.P.

Directie van Handel en Nijverheid.

Beschikking van den Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart betreffende maximum-prijzen voor *naaldhout*.

Gelet op artikel 3 van de Prijsopdrijvings- en hamsterwet 1939 en artikel 6 van de Prijzenbeschikking 1940 No. 1, wordt bepaald :

Artikel 1.

Deze beschikking verstaat over :

- „standaard” : de inhoudsmaat van 4.6723 m³ ;
- „voet” : de lengtemaat van 0.2831 m ;
- „duim” : de lengtemaat van 0.0254 m.

Artikel 2.

De prijzen, waartegen buitenlandsch gezaagd vurenhout ten hoogste mag worden te koop aangeboden of verkocht, bedragen voor vurenhout van een kwaliteit O/S met een dikte van 2, 2½ en 3 duim en een breedte van 7 duim, bij verkoop franco werk of opslagplaats van den koper, exclusief transportkosten van de aanvoerhaven tot de opslagplaats van den verkoper, van partijen :

van meer dan 5 standaards

afgeleverd bij volle vrachten	f 275.— per standaard ;
van 1 tot en met 5 standaards ...	f 295.— per standaard ;
van minder dan 1 standaard	f 335.— per standaard.

Voor vurenhout als bovenomschreven, evenwel met een breedte en een dikte, als in onderstaande tabel aangegeven, worden de bovengenoemde prijzen als volgt verhoogd of verlaagd :

Dikte in duimen	2, 2 $\frac{1}{2}$ en 3	1 $\frac{3}{4}$ t/m 1	$\frac{9}{8}$, $\frac{7}{8}$ en $\frac{3}{4}$	$\frac{5}{8}$ en $\frac{1}{2}$
Breedte in duimen:				
4 en 4 $\frac{1}{2}$	— f 6,—	— f 3,50	— f 1,—	+ f 4,—
5 en 5 $\frac{1}{2}$	— f 4,—	— f 1,50	+ f 1,—	+ f 6,—
6 en 6 $\frac{1}{2}$	— f 2,—	— f 0,50	+ f 3,—	+ f 8,—
7	f —,—	+ f 2,50	+ f 5,—	+ f 10,—
8	+ f 5,—	+ f 10,—	+ f 15,—	+ f 20,—
9	+ f 10,—	+ f 25,—	+ f 30,—	+ f 35,—
10	+ f 25,—	+ f 45,—	+ f 50,—	+ f 55,—
11	+ f 40,—	+ f 60,—	+ f 65,—	+ f 70,—

Artikel 3.

De in artikel 2 genoemde prijzen mogen verhoogd met de door den verkoper betaalde vrachtkosten voor het vervoer van de aanvoerhaven naar de opslagplaats van den verkoper of een daarmee gelijk te stellen afstand, indien de levering naar het werk of de opslagplaats van den koper rechtstreeks van de aanvoerhaven uit plaats vindt.

Artikel 4.

Bij verkoop van buitenlandsch gezaagd grenen- en dennenhout, als ook bij verkoop van vurenhout van andere kwaliteit of afmeting dan in artikel 2 genoemd, alsmede bij levering op andere dan de in artikel 2 genoemde condities, dienen ten hoogste prijzen te worden berekend, welke tot de in artikel 2 genoemde prijzen in een op 9 Mei 1940 algemeen gebruikelijke verhouding staan.

Artikel 5.

De in de artikelen 2, 3 en 4 bedoelde prijzen mogen, indien de transportkosten van de opslagplaats van den hout koper naar het werk of de opslagplaats van den koper tengevolge van vervoersmoelijkheden, welke uitsluitend een gevolg zijn van den oorlogstoestand, uitzonderlijk hoog zijn, met de extra-transportkosten worden vermeerderd.

Artikel 6.

1. Bij iederen verkoop van vurenhout, grenenhout en dennenhout moet een verkoopfactuur worden afgegeven, waarvan de verkoper een door den koper mede-onderteekend duplicaat gedurende ten minste 2 jaar dient te bewaren en bij controle moet toonen.
2. Op de verkoopfacturen moet het verschil tusschen de artikel 2 genoemde prijzen en de krachtens de artikelen 3, 4 en 5 berekende prijzen, met nauwkeurige opgave van de in deze artikelen bedoelde kostenfactoren worden vermeld. De in artikel 3 bedoelde vrachtkosten, alsmede de in artikel 5 bedoelde extra-vrachtkosten moeten daar-

enboven aan de hand van bescheiden kunnen worden aangetoond.

Artikel 7.

Deze beschikking treedt in werking op het tijdstip van haar afkondiging.

Artikel 8.

Deze beschikking kan worden aangehaald als „Prijzenbeschikking naaldhout No. 1”.

's-Gravenhage, 14 September 1940.

De Secretaris-Generaal,
w.g. H. M. HIRSCHFELD.

Departement van Handel
Nijverheid en Scheepvaart.
14 September 1940.
No. 33687 N.P.

Directie van Handel en Nijverheid.

Beschikking van den Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart betreffende maximumprijzen voor *mijnhout*.

Gelet op artikel 3 van de Prijsopdrivings- en Hamsterwet 1939 en artikel 6 van de Prijzenbeschikking 1940 No. 1, wordt bepaald :

Artikel 1.

De prijs, waartegen mijnhout ten hoogste mag worden te koop aangeboden of verkocht, bedraagt voor hout op stam, bestemd voor mijnhout f 11,50, voor mijnhout franco mijn f 21.— per m³.

Artikel 2.

De prijs voor mijnhout franco mijn mag met een bedrag van ten hoogste f 0.50 per m³ worden verhoogd, inzoover de betaalde spoorvracht meer dan f 2.25 per m³ bedraagt.

Artikel 3.

Deze beschikking treedt in werking op het tijdstip van haar afkondiging.

Artikel 4.

Deze beschikking kan worden aangehaald als : Prijzenbeschikking Mijnhout No. 1.”

's-Gravenhage, 14 September 1940.

De Secretaris-Generaal,
w.g. H. M. HIRSCHFELD.

Departement van Handel,
Nijverheid en Scheepvaart.
14 September 1940.
No. 45030 N.P.

Directie van Handel en Nijverheid.

Beschikking van den Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart betreffende maximum-prijzen voor *populierenrondhout*.

Gelet op artikel 3 van de Prijsopdrivings- en hamsterwet 1939 en artikel 6 van de Prijzenbeschikking 1940 No. 1, wordt bepaald :

Artikel 1.

1. De prijzen, waartegen populierenrondhout ten hoogste mag worden te koop aangeboden of verkocht, bedragen voor geveld, afgekort, naar den harden weg gesleept en gesorteerd hout, per m³, bij een doorsnede op borsthoogte gemeten,

inclusief schors van 35 cm en minder	f 12.—
van meer dan 35 tot en met 50 cm	f 17.—
van meer dan 50 tot en met 60 cm	f 21.—
van meer dan 60 cm	f 25.—
2. Bij berekening van den inhoud komt slechts het gedeelte van den stam in aanmerking, dat een doorsnede heeft van resp. ten minste 18, 21, 24 en 24 cm.

Artikel 2.

Bij levering op andere dan de in artikel 1 genoemde condities mogen ten hoogste prijzen worden berekend, welke tot de in artikel 1 genoemde prijzen in een verhouding staan, welke op 9 Mei 1940 algemeen gebruikelijk was.

Artikel 3.

1. Bij iederen verkoop van populierenhout moet een verkoopfactuur worden afgegeven, waarvan de koper een door den koper medeondertekend duplicaat gedurende ten minste twee jaren dient te bewaren en bij controle moet toonen.
2. Op de facturen moet de nauwkeurige inhoud van het verkochte hout, berekend overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid van artikel 1, worden vermeld.

Artikel 4.

Deze beschikking treedt in werking op het tijdstip van haar afkondiging.

Artikel 5.

Deze beschikking kan worden aangehaald als „Prijzenbeschikking populierenrondhout No. 1”.
's-Gravenhage, 14 September 1940.

De Secretaris-Generaal,
w.g. H. M. HIRSCHFELD.